Num. 48.
Caj. 8.
Num. 26.
1a
17902

SYLVESTRI ALDOBRANDINI

IVRECONS. FLORENTINI, VRBINI DVCIS CONSILIARII,

In primum Institutionum Iustiniani librum, Annotationes.

M. D. XLVIII.

BIBLIOTECA UNIVERSITARIA · SALAMANCA ·

COLL. SOC. IESV SALM. EX DONO REGVM

Nomenclatura autorũ in hoc primo Annotationum libro citatorum, præter legum & canonum interpretes.

Aelianus.
Alciatus.
Alexander ab Alexãdro.
D. Ambroſius.
Ammianus Marcellinus.
Andreas Tiraquellus.
Angelus Politianus.
Antonius Auguſtinus.
Appianus Alexandrinus.
Apuleius.
Ariſtoteles.
Aſconius Pædianus.
A. Gellius.
D. Auguſtinus.
Auſonius.
Blondus.
Boethius.
Budæus.
Cælius Rhodiginus.
Callimachus.
Caſſiodorus.
Catullus.
Claudius Cantiuncula.
Conſtantinus Harmenopolus.
Cornelius Tacitus.
Demoſthenes.
Diodorus Siculus.
Diogenes Laertius.
Dion.
Dionyſius Alicarnaſſeus.
Doletus.
Egeſippus.
Eraſmus.
Euſtathius.
Eutropius.
Feneſtella.
Feſtus Pompeius.
Florus Septimius.
Florus.
Franciſcus floridus.
Geneſis liber.
Haloander.
Herodianus.
Herodotus.
Heſiodus.
Hieronymus Cagnolus.
Homerus.
Horatius.
Io. Ferrarius.
Io. Grammaticus.
Io. Oldendorpius.
Io. Pyrrhus.
Io. Riuius.
Iornandus.
Ioſephus.
Iſidorus.
Iſocrates.
Iulius Pollux.
Iuuenalis.
Lactantius Firmianus.
Liuius.
L. Florus.
Macrobius.
M. Antonius Sabellicus.
Marius Salomonius.
Martialis.
M. Tullius Cicero.
M. Varro.
Nonius Marcellus.
Numerorum liber.
Octauius Pantagathus.
Origenes.
Oroſius.
Ouidius.
D. Paulus apoſtolus.
Paulus Diaconus.
Pauſanias.
Perſius.
Petrus Crinitus.
Philippus Melancthon.
Plato.
Plautus.
Plinius.
Plutarchus.
Pomponius Lætus.
Procopius.
P. Nigidius.
Quintilianus.
Q. Curtius.
Riuallius.
Rodulphus Agricola.
Rutilius.
Seneca.
Seruius.
Sipontinus.
Spartianus.
Spieglius.
Statius.
Strabo.
Suetonius Tranquillus.
Suidas.
Tertullianus.
Theophilus.
D. Thomas Aquinas.
Thucidides.
Valerius Maximus.
Valla.
Virgilius.
Xenophon.
Zaſius.

ANNOTATIONVM SYLVESTRI ALDOBRANDINI IVRECONSVLTI FLORENTINI, VRBINI DVCIS CONSILIARII,

In primum Inſtitutionum Iuſtiniani librum,

AD AMPLISS. CARDINALEM RAVENNÆ BENEDICTVM ACCOLTVM, PROOEMIVM.

VIDI ego q̃plurimos ACCOLTE clariſſime magnopere mirari ſolitos, quanã ratione fieri poſſit, vt cùm legum ſcientia, tam nobilis ac clara ſit, tam vtilis ac ſalutaris, cumq; iureconſultis ſumma quotidie atq; ampliſſima pręmia proponantur, eorumq; conſilio ac ſapientia ciuitates ipſę, plerunq; regna atq; imperia regantur ac gubernentur, pauci tñ ſint, qui in ipſa excellant, atq; inter innumerabiles iuris ciuilis peritos, ſingulis ætatibus vix vnus aut alter extiterit, cuius in hac ſcientia perfecta laus, nomenq; illuſtre fuerit, pauci mediocritatē ingenij ac doctrinæ prætergreſſi ſint. Etenim cùm oībus ante oculos quotidie obuerſentur legum ipſaꝝ dignitas, maxima honorum inſignia, præclara laudum monumenta, quæ iuriſciuilis ꝓfeſſores conſequunt̃, ſummuſq; ille ſplendor, quo labor hic decoratur, quis non iurè miret̃, vnde fiat, vt his oībus animi hominum tanq̃ facibus quibuſdam admotis, ad huiuſmodi ſtudia non incendant̃ atq; inflãmentur? Ac fuère quidem nõnulli, qui huiuſce rei cauſam atq; originem inquirentes, exiſtimauerunt ingentia interpretationum & libroꝝ volumina, quæ ætate hac noſtra omnē modum ſupergreſſa ſunt, impedimento eſſe, quominus multi ad huius ſcientiæ faſtigium peruenirent: eorum enim magnitudo & numerus multis partibus maior eſt, q̃

SYLVESTRI ALDO-
BRANDINI IVRECONSVL.
FLORENTINI.

IN PRIMVM INSTITVTIONVM LIBRVM ANNOTATIONES.

Procœmium.

" IN NOMINE DOMINI NOSTRI IESV
" CHRISTI, Imperator Cæſar Flauius Iuſtinia-
" nus, Alemanicus, Gotthicus, Francus, Germani-
" cus, Anticus, Alanicus, Slauicus, Vuandalicus, Afri-
" canus, Pius, Felix, Inclytus, victor ac triumphator
" ſemper Auguſtus, cupidæ legum iuuentuti. S.

Cæſar.

SIQVIS maximam orbitatem ſeculi illius
C eruditorum hominũ conſyderabit, non mirabitur Accurſium in minimis aliquando rebus ac tenuiſſimis tam turpiter labi: non enim vituperari debet, aut ſocordia, aut incuria doctiſſimi hominis in tãta bonarum literarum cæcitate, qui ſi in hæc tempora incidiſſet, non dubito quin in verborum interpretatione commodiorem iuris ciuilis ſcientiæ operam nauaſſet. Non ab Auguſto, Cæſares dicti ſunt Imperatores, vt Accur. exiſtimauit, ſed a Iulio, qui primus Romanam rempub. inuaſit. Illud tamen aduertendum puto, verba hæc: Imperator Cęſar: prænominis loco fuiſſe appoſita in epiſtola hac, vt in alijs pleriſq;, eo quòd in prænomina tranſiuerint ex cognominibus, autore Tranquillo. Quapropter errant, qui hunc locum corrigunt, quinimò viciſſitudine ac commutatio-

» Tutor. ff. eod. titu. ibi, Si forte graſſatus ſit in tutela, & in. l. D
Quia ſatiſdatio. & hic. Eodem ferè modo loquendi vtitur
» Sueto. cùm inquit: Nec minore liuore ac malignitate, quàm ſu
» perbia, ſæuitiaq́; penè aduerſus omne genus hominũ graſ-
» ſatus eſt, hoc eſt, vt Budæus interpretatur, improbum ac ma-
leficum ſe exhibuit, & in dies nocentiorem. Hinc graſſato-
res, viarũ obſeſſores ſunt in. l. Capitalium. §. Graſſatores.
ff. de pœnis. quo modo eſt etiã accipiẽdum in. l. Item apud
Labeonem. §. Item apud Melam. ff. de pręſcrip. ver. quãuis
ibi Accurſius, & Albericus aliter & malè interpretentur. Re-
fert Au. Gellius libro. xi. cap. ij. M. Catonem in libro illo,
quem Carmẽ de moribus inſcripſit. dixiſſe, Romanos olim
graſſatores eos ſolitos fuiſſe appellare, qui conuiuijs, aut
poeticæ ſeſe dabant.

Regiſtrum

✱ 1 2 3 4 A B C D E F G H I K
L M N O P Q R S T V X

4 duernio X ternio, cęteri quaterniones.

Venetijs in officina hæredum Lucęantonij
Iuntę Florentini. Menſe Ianuario
M. D. XLVIII.